

ΤΥΠΟΙ ΤΩΝ ΔΡΟΜΩΝ

Ο ΜΑΣΣΩΝΟΣ

ΤΟ γεροντάκι υπάρχει ακόμα εις τήν ζωήν. Θα βραδύνη νὰ υπάγη εκεί, ποῦ συνώδευσε τόσους καὶ τόσους ἄλλους. Συνοδεύει νύμφας, νυμφίους, γέροντας, νέους, βρέφη εις τὸ περιβόλι τῶν μαρμάρων καὶ τῶν σταυρῶν, ψάλλων δι' ὅλους αὐτοὺς ἓνα αἰώνιον τραγοῦδι :

« Ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν περὶ τῶν κεκοιμημένων . . . »

Καὶ ἡ φωνὴ ἡ λεπτὴ καὶ ἡ μουρμουρίζουσα, ποῦ βγαίνει, νομίζεις, ἀπὸ τοὺς δύο μικροὺς του ρώθωνας, ψάλλει μέσα εις τὰς ἀναμνήσεις μου τὸν Ἀπόστολον τῶν νεκρῶν, ἄ-tonos καὶ κλαψιῶρα, λεπτὴ σὰν τρίχα, κατὰ ὡς ἐνοχλητικώτατον σφύριγμα κουνουπιοῦ.

Τὸν λέγουν Μασσῶνον. Ἴσως διότι ἔτσι τὸν φαντάζεται ἡ λαϊκὴ

πρόληψις. Καὶ ὁ κόσμος τὸν μισεῖ περισσότερο ἀφ' ὅ,τι μισεῖ τοὺς νεκροθάπτας, τοὺς ἀμαξηλάτας τῶν μαυροχρύσων ἀμαξῶν, τοὺς ὄγρους νεκροψάλλτας, ὅλα τὰ κίτρινα καὶ σκονισμένα ὄντα ποῦ ζοῦν ἀπὸ τὸν θάνατον τῶν ἄλλων. Τὸ σπιθαμιαῖον καὶ στυγνὸν γερόντιον μὲ τὴν γενειάδα τὴν μακράν, μὲ τὰ ματογυάλια ὑπὸ τὰ ὁποῖα φαίνονται ὀξέως ἐτάζουσαι δύο κοκκίδες, μὲ τὸ κασκέτο τὸ περιβαλλόμενον ἀπὸ παλαιὰν χουστολουρίδαν, τὸ καταδιώκουν ἀμειλικτοὶ αἱ φωναὶ τῶν παιδιῶν τοῦ δρόμου:

— Μασσῶνε! Μασσῶνε! Μασσῶνε!

Καὶ ὁ Μασσῶνος, σπεύδων νὰ προφθάσῃ καμμίαν κηδεῖαν καὶ νὰ διαβάσῃ τὸν « Ἀπόστολον » εἰς τὸν νεκρὸν, ἀφίνει πίσω του κατάρας γεμάτας ἄλλοις διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ κόσμου, καὶ κάποτε σταματᾷ διὰ νὰ ἀπαντήσῃ μὲ τρέμουσαν φωνὴν εἰς τοὺς μυκτηρισμοὺς τῶν παιδιῶν:

— Μασσῶνος εἶ; Καὶ πῶς εἶμαι Μασσῶνος, βρέ; Ὁ Θεὸς εἶνε γιὰ ὅλους! Ὁ Θεὸς εἶνε γιὰ ὅλους, παληόπαιδα!

Ἄλλὰ ἀμειλικτοὶ πάλιν, ὀξύταται, ἐμπηγόμενα: εἰς τὴν ἀκοὴν ὡς αἰγυαί, ἀκούονται αἱ φωναὶ τῶν παιδιῶν:

— Μασσῶνε! Μασσῶνε! Μασσῶνε!

* * *

Ὁ φίλος μου ἦτο ὅλος ζωὴν, γεμάτος τὸ σῶμα καὶ κατακόκκινος ὡς τριαντάφυλλο, ἔχων μέσα τοῦ ἀποθήκηκην ἀκένωτον γέλιου, σκορπίζων βροντώδεις ἀνακαγχασμοὺς διὰ τὸ τίποτε, ἀνθρώπος πλασμένος νὰ γελά μὲ τὸν κόσμον. Ὁ Μασσῶνος ἦτο ἡ μόνη φυσιογνωμία ποῦ δὲν τὸν ἔκαμνε νὰ γελάσῃ. Τὸ γερόντιον τὸ ἡσθάνετο πάντοτε ἀναδίδον ὀσμὴν νεκρολιθάνου, χύματος νεοσκάπτου, ἀποσυνθέσεως. Ἡ ἰδέα πῶς τὸ γερόντιον ἐγήρασε μουρμουρίζον ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν τῶν νεκρῶν τὸ αἰώνιον τραγοῦδι τῆς ματαίας Ἀποστολικῆς παρηγορίας καὶ ὑπηρετοῦν τὸν Χάρον, ἡ ἰδέα αὐτή, ἡ συναίσθησις ἀκόμη ὅτι κάποτε ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν κάποιου προσφιλοῦς του θὰ ἐπαναλάβῃ τὸ ἴδιον τραγοῦδι ὁ Μασσῶνος, τὸν ἐξηγρίωνε καὶ εἶχε πάθει μίαν ἀθεράπευτον ψύχωσιν μίσους πρὸς τὸν ἀναγνώστην τῶν κηδεῖων, αὐτὸς ὁ σκορπίζων γέλιος δι' ὅλον τὸν κόσμον. Οὔτε ἦτο στιγμή νὰ τὸν συναντήσῃ χωρὶς νὰ τοῦ ἐπιτεθῇ μὲ τὸ φαρμακερώτερον σκῶμμα, μὲ μίαν εἰρωνείαν ποῦ ἐκλόνιζον τὰ μέλη τοῦ γεροντίου. Κάποτε ἐπέρασεν ἐμπρὸς μας ὁ Μασσῶνος. Καὶ ὡς εἶδε τὸν ἀμειλικτὸν διώκτην του, ἐτράπη πρὸς τὸ πεζοδρόμιον ψαύων τὸν τοῖχον διὰ νὰ φύγῃ ἄορατος. Ἄλλὰ ἔξαφνα τὸν ἐκάλεσε μία βαρυκωδωνίζουσα φωνὴ μὲ αὐστηρότητα προσταγῆς:

— "Ελα δῶ, Μασσῶνε!

Καὶ ὁ γέρον ἦλθεν ἐμπρός του κλονούμενος, ταπεινὸς καὶ πειθής.

— Σὲ κηδεῖα πηγαίνεις;

— Μάλιστα, ὁδὸς Σκαλενίου 142... μία κόρη ποῦ ἔπαχε ἀπὸ φθίσιν...

— Ἀτιμόγερε! Δὲν πιάνεις μιὰ δουλειὰ νὰ ζήσης; "Ολο κόλυβα θὰ τρῶς, βρὲ Χάρε;

Ὁ Μασσῶνος ἐτινάχθη ὡς ἀπὸ τουρτούρισμα αἰφνιδίου πυρετοῦ.

— Βρὲ παιδί, τί μὲ βασανίζεις;

— Θὰ σὲ πεθάνω, Χάρε!

Καὶ ἔσκασε ὁ φίλος μου εἰς σατανικώτατα γέλια.

Ὁ Μασσῶνος ὕψωσε τὰ χέρια πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ μὲ μιὰν ὀξυτάτην φωνὴν ποῦ δὲν θὰ λησμονήσω ποτὲ ἐφώνησεν ἐνῶ ἔφευγε:

— "Αχ! Ὁ Θεὸς νὰ μ' ἀξιώσῃ νὰ σοῦ πῶ τὸν Ἀπόστολο.

Ὁ Θεὸς νὰ μ' ἀξιώσῃ!

* *

Ἐπέρασε καιρὸς. Τὸ τριαντάφυλλο ἔγεινε κίτρινον ἄχυρον. Καὶ τὰ γέλια τὰ βροντερὰ διὰ τὸν ἀστεῖον κόσμον δὲν ἤκούοντο πλέον. Διότι τὸν κόσμον τὸν ἀστεῖον ὁ φίλος μου τὸν ἔβλεπεν ἀπὸ τὸ παράθυρόν του πλέον νὰ περνᾷ ὡς συναγερμὸς πανηγύρεως, ἀπὸ τὴν ὁποίαν γρήγορα, πολὺ γρήγορα θὰ ἔλειπεν αὐτός. Τὸ κίτρινον λυκόφως τῆς ζωῆς εἶχε χυθῆ εἰς τὸ πρόσωπον, ποῦ ἐλουλούδιζεν ἄλλοτε κήπος νεότητος, καὶ τὰ μάτια ἐκαίοντο ἀπὸ τὴν λάμψιν ποῦ γεννᾷ ὁ μαρασμὸς. Πέραν ἀπὸ τὰς στέγας τῶν σπιτιῶν, μακρὰ διεγράφετο μία γραμμὴ κυπαρισσιῶν. Καὶ τὸν ἐκάλει.

* *

"Ἐνα φαῖον δειλινὸν-ἐπάνω ἔκλαιεν ἄλυτος καὶ ἀδάκρυτος ἡ συννεφία τοῦ οὐρανοῦ-ἐμπαινα τρέμων εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τὴν πύλην τῆς ὁποίας διῆλθε πρὸ μιᾶς στιγμῆς τὸ ἀνθοφορτωμένον φέρετρον ποῦ τὸ ἐβάσταζον ἑλαφρὰ οἱ νεκροθάπται, πολὺ ἑλαφρὰ ἀφοῦ τίποτε δὲν ἔμεινε πλέον ποῦ νὰ ὑπενθυμίξῃ ἐκεῖνον. Ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία ἐψάλλετο γοργὰ καὶ ἐγὼ μέσα εἰς τὴν πυρίνην ἄχνην τῶν κηρίων τίποτε ἄλλο δὲν εἶχον εἰς τὸν νοῦν μου, εἰμὴ ἀναμνήσεις ὠραίων ἡμερῶν, τρελλῶν γλεντιῶν, φαῖδροτάτων καγχασιῶν τοῦ φίλου μου, γεμάτων περιφρόνησιν πρὸς τὴν ζωὴν, ἀναμνήσεις ἐνὸς ὠραίου ἄλλοτε ποῦ μοῦ ἐκτυποῦσαν τὴν ψυχὴν μὲ δολοφρόνα κτυπήματα." Ἐξαφνα ἓνα μουρμούρισμα ἀντη-

χῆσαν ὑπὸ τοὺς θόλους ἐσκόρπισε τὰς θλιβεράς σκέψεις καὶ μὲ ἔκαμε νὰ σηκώσω τοὺς ὀφθαλμούς. Ὁ Μασσῶνος ὄρθιος ὑπὲρ τῆν κεφαλὴν τοῦ νεκροῦ ἐδιάβαζε τὸν « Ἀπόστολον ».

« Ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν περὶ τῶν κοιμημένων . . . »

Καὶ ὁ νεκρὸς μὲ τὸ παγερὸν γέλιο τῶν μελανῶν χειλέων του- τὸ μόνο ποῦ ἀπέμεινε εἰς αὐτόν, ἀκτίς τῆς ζωῆς παρακολουθοῦσα τὸ σαρκίον ἕως τὰ σκότη τῆς γῆς-ὁ νεκρὸς μὲ τὸ γέλιο του, ἤρεμος καὶ μεγαλοπρεπῆς, περιγελοῦσε τὸν Μασσῶνον διὰ τελευ- τίαν φοράν!

Z. A. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΜΙΣΘΕΜ

Ροδόλφε, τῆς Μιμῆς σου ἡ στερνὴ ἡμέρα
ἦλθε· τῆς νύχτας διώχνει τ' ἄγρια κάλλη
καὶ φωτόλουστη τώρα ξεπροβάλλει
τὴ συμφορά σου νὰ στολίση ὡς πέρα.

Γιὰ δέξ : χρυσῆ πλημμύρα ὁ Ἥλιος πέφτει,
ὦ, τὴ χλωμὴ μορφή της πῶς φωτίζει
διπλῆ τὴν ὠμορφιά τώρα χαρίζει
ἔς τὸν ραγισμένο τῆς χαρᾶς καθρέφτη.

Στάσου μὴν κρύβης τὸ στερνὸ τὸ χάδι·
ἄγγελον ποῦ κοιμάται σοῦ τὴν δείχνει
καὶ πέπλο φωτεινὸ σὲ Ἐκείνη ρίχνει,

ποῦ τῆς κρύβει τοῦ Χάρου τὸ σκοτάδι
καὶ Τῆς ἀνοίγει δρόμο ἔς τὸν αἰθέρα
γιὰ τὴν παντοτεινὴ κι' αἰώνια ἡμέρα.

Ἐν Πειραιῇ.

I. Θ. ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ